

Halit Paşa (1883 - 1925)

1883 yılında İstanbul Beşiktaş'ta doğdu. Ahmet Efendi'nin oğludur. 14 Ocak 1901'de Harp Okulu'na girip, 22 Ağustos 1903'te Teğmen olarak mezun oldu. 22 Temmuz 1908'de Kıdemli Üsteğmenliğe terfi etti. II. Meşrutiyet'in ilanı üzerine 1.Ordu 1.Alay 4. Tabur'la birlikte Yemen'e gönderildi. 14 Nisan 1911'de Yemen kıdemiyle birlikte Yüzbaşılığa yükseldi. İtalyanların Trablusgarp'a saldırması üzerine 1910 Haziran'ında Trablusgarp'a gitti. Üç ay bu görevde kaldıktan sonra Balkan Savaşı'na katılmak üzere Çatalca'da Şark Ordusu'na atandı. Bulgarlarla sulh olunca, önce inzibat subaylığına, sonra Harbiye Nezareti emrine atandı.

14 Temmuz 1914'te I.Dünya Savaşı'nın ilanı üzerine Yakup Cemil Bey'in Kafkasya Mürettep Alayı'nın 2. Tabur Komutanlığı'na atandı. Ardahan Zaferi üzerine 23 Haziran 1915'te fevkaladeden Binbaşılığa yükseldi. Çorum Müfrezesi'yle yapmış olduğu hizmetlerin ödülü olarak 14 Haziran 1916'da Yarbaylığa yükseltildi. 10 Mayıs 1917 tarihinde Garbi Dersim Komutanlığı'na atandı. 1918 başında Dersim, Erzincan, Nenehatun ve Erzurum'u geri aldı. İslam Ordusu'nun 3. Fırka Komutanlığı'na atanarak, Batum Muharebesi'ne katıldı. Fırkası ile Ahıska'yı muhasara ederek Ahikelek'in kuzeyini zapt etti. Mütarekenin ilanı üzerine, Tortum kazasına çekildi. Ali Rıza Paşa kabinesi zamanında 9.Kafkas Fırkası Komutanlığı'na atandı. 27 Eylül 1920'de Ermenistan üzerine yapılan harekâta başarı kazandı. Başarısı nedeniyle 6 Aralık 1920'de Albaylığa yükseltildi.

1921 yılı başında Doğu Cephesi'nden Batı Cephesi'ne, Kolordu Komutanı yetkisi ile Kocaeli Kumandanlığı'na atandı. II. İnönü Muharebesi'ne Sağ Cenah Grubu Kumandanı ünvanı ile katıldı. 12. Grup Kumandanlığı ile Afyona nakledilerek Kütahya ve Eskişehir'in kurtarıma savaşlarına ve Sakarya Savaşı'na katıldı. Tekrar Kocaeli Grup Kumandanlığı'na atandı. 26 Ağustos 1926'deki Büyük Taarruzda düşmanın kuzey grubuna, Gemlik, Mudanya, Bandırma istikametinde saldırılar yaparak düşman kuvvetlerini tutsak alıp, kaçış düzenlerini bozdu.

Düşmanın Gemlik, Mudanya, Bandırma sahil şeridinden kaçmasını engellemek amacıyla çevirme görevini üstlendi. Albay Halit kumandasındaki birlikler, Gemlik'ten başlayarak Bandırma'ya kadar olan sahil şeridinde düşmana tek kaçış noktası bırakmadı. Düşmana bir tek Kemalpaşa-İzmir bandının açık kaldığını Fahrettin Paşa'dan öğrenen Mustafa Kemal Paşa, gururla gülerek, "Bu mutlaka bizim Deli Halit'in işidir" dedi.

Böylece, düşmanın bu bölgeden silinip yok edilmesi sağlandı. Zaferin ardından Albay Halit, gösterdiği bu üstün başarılar nedeniyle Paşa rütbesine yükseltildi. Halit Paşa, Mirliya 31 Ağustos 1922 tarihinde (tümgeneral) olduğunda henüz 39 yaşında idi.

Halit Paşa, muharebe meydanlarında ikisi ağır olmak üzere 9 kez yaralandı. Sakarya muharebesinde beyninin yanına saplanan kurşunu hayatı boyunca taşıdı.

I.Dünya Savaşı ve İstiklal Savaşı sırasında Gümüş Liyakat, Gümüş İmtiyaz, Altın Liyakat, Altın İmtiyaz, 3.Rütbeden Kılıçlı Osmanlı ve İstiklal Madalyası ile Avusturya ve Afganistan'ında birer madalyasına sahiptir.

Kocaeli Grup Komutanı bulunduğu sırada TBMM'nin II. Dönem seçimlerine katıldı. 5 Temmuz 1923'te yapılan seçimde Ardahan'dan milletvekili seçildi. 14 Şubat'ta vefat etti.

Mudanya'dan, Kocaeli'ne, Kars'a, Artvin'den Gümüşhane'ye, Erzurum'dan İzmir'e, Tunceli'den İstanbul'a, Yemen'den Trablusgarp'a, cephe cephe koşuşturmuş bir komutandı Halit Paşa...

Vatanı için savaşan yiğit askerlere karşı baba gibi şefkatli, vatan hainlerine karşı ise son derece acımasız bir insandı Halit Paşa...

Cephede düşmanla savaşırken askerlerine "Oğlum vatan bizimdir, kaçan haindir..." diye haykıran cesur bir yürekti Halit Paşa...